

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Mors.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A viam processisset, quem cum ille iratus removeri ab oculis præcepisset, coloris tactus omnino, respon-
disse ille dicitur. Totum fuisse, totum viciisti, iam Deus esto vicit. Paucis vero post diebus Severus est vi-
ta functus. Quod vero pertinet ad colorem, fertur & Hadrianus Imp. ex Mauri occursu extrema sibi
jam ingruere concepisse.

DIS. CAP. VI.

Cupressus porro in tutela Ditis Patris, & ejus arboris rami sepulcris affixi, ad sculptive, Dis Ma-
nibus commendari defunctos indicant. Atque hoc est, quod apud Horatium legas, arborem nul-
lam hominem ad inferos sequi, præter invisas Cupressos.

JUNO. CAP. VII.

Ex ea autem arbores simulacra Junoni Reginæ fieri iusta, in Plerisque prodigiorum expiationibus simulacra
Observatum: ut Cn. Cornelio Lentulo, P. Licinio Cosi. Cupressea simulacra Junonis Reginæ po- ex cuprefo.
sta per virgines viginti septem, qua Urbem lustraverunt.

ORPHEUS. CAP. VIII.

Et in Lebetharis Orpheo simulacrum ex Cupresso cultum, quod cum Alexандri temporibus fude-
rem multum emisisset, omnibus eo prodigo per terrefactis, responsum est ab Aristandro viro fa-
piente, bene sperandum, siquidem quod nunc opus Alexáder aggredetur, ob rerum gestarum ma-
gnitudinem maximum esset sudorem & laborem Poetis ac Musarum cultoribus allaturum.

PULCHRITUDO SINE FRUGE. CAP. IX.

Indicat etiam Cupressus rei cuiuspiam sublimitatem atque pulchritudinem, ex qua tamen nullus Hinc Plin.
percipiatur fructus. Quare Phocion, cum Leosthenes Atheniensis in bellum impulisset magna que L 16. c. 33.
spe ad libertatis & principatus nomine erexit, illius verba dicebat Cupressus esse similia, quæ cum illa ait mo-
procerè admodum sint & pulchra, fructum tamen non habent. Cessit inde res in proverbium ευπο- rosam fru-
της καὶ οὐ πλούτου, de re speciosa quidem visu, sed prorsus inutili. Spectatu quidem jucunda est Cupressi bacunam.
proceritas, effigiesq; illa metas imitata, fructu tamen supervacua est baccisque torva, diceret Plinius.

PERPETUITAS. CAP. X.

Cur vero Diis simulacra ex Cupresso fieri solerent, in causa est materiæ perpetuitas, odorisq; suavi-
tas, quæ perpetui thymiamatis loco esse videretur. Cupressum enim neq; cariem, neq; vetutam ex Cu-
tem sentire tradunt, nec temere rimam aperire, ullave parte fatiscere. Simulacrum Jovis in Arce ex Cu-
presso à condita Urbe sexcentesimo sexagesimo primo anno dicatum, tempore adhuc suo dura-
re Plinius attestatur, qui quidem anni essent circiter c. c. Plato leges publicas acta decretaque sacris Lignū ejus
monuit inferendas tabulis Cupressinis, quod eam materiem ære perenniorem arbitraretur. Quantū
vero pertinet ad odorem, Inde Cupressum inter aromata propemodum venerantur.

DE PINO. CAP. XI.

Et Pinum, mi Grana, non parvam habere cum Cupresso similitudinem, exploratum est.

Dii simulacra ex Cu-
presso cur
fiebant.
Plin. ibid.
Lignū ejus
nulla repro-
ria diutur-
nitate sua
volentiam
exult. Mat.
in Dioſcor. lib. x. c. 87.

MORS. CAP. XII.

Nam mortis ipsa quoque indicium est, de qua idem observatum ubique, arborem excisam semel
minime subpululascere. Unde Staphylus Poeta, πνύνε τερπόν, hoc est, in morem picea dixit. Et
apud Homerum Βέλος ἔχετε υδρία, lethale telum exponunt interpretes vetustissimi, quamvis alii ad
solam referant amaritudinem & acerbitatem, quæ sit arbor ea precipue prædicta: quandoquidem ama-
ritudo ipsa ita est morti affinis, ut vice versa mors interdum pro amaritudine usitatissimo mortalium
sermone proferatur: neq; hodie tantum, verum & apud vetustissimos hominum ita fieri solitum in-
veniamus. Nam 4. Regum, cum Prophetarum grex apud Elisæum esset, & eorum unus egressus in Amaritudi
agrum colocynthidas agrestes legislet, easque consciendas in ollam pulmentariam parasset, neque co- nis in sacris
rum quisquam propter amaritudinem gustare posset, clamaverunt ad Elisæum dicentes, Mors in olla significatio
Nnnn 2 eff:

e&: hoc est, tanta est pulmentarii amarities, quanta mortis est. Eodem modo paucis ante diebus, cum post raptum in celum Heliam, Hierichonta se receperit, questi sunt eius loci cives, aquas effe apud se perfimas, quas divinitus cum dulces reddidisset, numinis dictum citaverat: *Sanati aqua b*ea*, & van erit ultra mors in eis.* Sed ut ad piceam revertamur, Herodotum nonnulli carpunt, quod Iolem piceam praefectam non repullulare dixerit, cum & Cupressum, & alias quædam plantas ipsi agnoscant, que idem patiantur. Sed quantum ad Cupressum, attinet, diximus nos Herodotum ad Cretam relipuisse, quas repullulare constans fama est. De Pinu vero, quod Staphylus Pinu more dicit meminim & pro abolitione, excidioque supremo, in memoriam adducit terribilem eam Cretæ denunciacionem, qua per caduceatorem Lampacenæ interminatus est, eos ut Pinum exterere, nisi Miltiadem, quem per insidias ceperant, misum facerent. Cumque Lampacenæ inter se quererent, quid illud esset, quod Rex se ut Pinum diceret, extirputum, à grandiore natu civi edociti sunt, eam arborem semel excisam numquam amplius subpullulascere. Quod illi excidium veriti, Miltiadem confesum vinculis exemptum liberum abire permisérunt.

ISTHmia. CAP. XIII.

*Isthmia
quid.*

Isthmiaci quoque certaminis præmium Pinus erat. Neque vero Pinu tantum, verum etiam aranda olim apio facri ejus viatores coronabantur. Funestum enim esse etiam apium, suo loco docebimus. Quæ vero apii corona Nemeorum victoribus dabatur, ex eo viridi texebatur apio, ut interpretes Pindari monuerunt. Erant vero Isthmia in Melicertæ memoriam instituta. Et Pausanias adhuc temporibus Pinus apud aram Melicertæ germinabat, quem puerum à Delphino delatum expositumque, Sisyphus rei miraculo motus in Isthmo sepelisse fertur, & certamen illud instituisse.

NATURA. CAP. XIV.

Natura imaginem esse Pinum dicit D. Ambrosius: quippe quæ semina à primo illo divino celestiq; privilegio accepta custodiatur, partusque suos quadam veluti annorum vice & ordinenterat, neque nisi vi caloris admota excludat. Atque eadem ipsa nux flammæ speciem imitatur, laevis in turbinem toris reticulato opere circumductis.

CYBELE. CAP. XV.

Eodem argumento & causa Cybeles Dea symbolum erat Pinus: nam & ipsa Dea rerum omnium mater habebatur. Videre vero est numen, in quo caput Cybeleum est de more turritum, altera cuius parte corolla impressa est ex duobus ramis pineis, intra quos litera Z in TYPNAIM. Ubi illud quoque adnotacione dignum, quod litera Z in eo numero figuram habet Latina aspirationis in latus prostrata, ac solo projecta, = Hinc enim crediderim multa ea Gracorum vocabula, quæ apud eos à vocali incipiunt aspirata, per S. Latinis enunciata, utpote qui aspirationem Sliteram esse arbitrati sunt. Sic Ζητα septem, Ζεπτω serpo, Ζεsus. Sive ea litera Z nota fuerit, quod veteres inscriptiones plurimæ Z pro Slitera ponunt: ut ZMYRNA Roma in Divæ Anastasie, & in Campo Flory in Vejentibus arce castrinovi, O s u i s Z M A R A G D I: in foro Trajani, ΑΝΙΛΙΟΣ ZMAGDUS, & innumera alia, de quibus Grammatici viderint. Per Hetruriam vetusta pleraq; conditoria Pinum insculptam habent, sive funerali arguento, sive quod apud eos Cybele olim vere coletur.

ASCULAPIUS. CAP. XVI.

A pud Sicyonios Pinea nux Asculapii symbolum habebatur. Nam & Pausanias author est, eum p Deum cum sceptro, & nuce Pinea in manu altera, sculptum esse.

DE POPULO. CAP. XVII.

**Quæ arbo-
res ferentes.** **A**cedit his Populus, multæ & ipsa apud antiquos venerationis, quamvis inter infelices dannatisque religione recenseatur: quo in numero sunt omnes, quæ neque seruntur, neque fructuerunt.

FUNUS.